

RODOLJUB.

Glasiło „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 3 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Národní Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

10. števí.

V Ljubljani, dne 16. maja 1896.

VI. leto.

Novoizvoljeni župan ljubljanski.

Minoli teden, v četrtek, je bila volitev novega župana. Zbralo se je bilo šestindvajset mestnih odbornikov, in je gosp. deželni poslanec Hribar dobil 24 glasov, bil je torej voljen skoro jednoglasno.

Novi župan ljubljanski je jeden najbolj znanih mož na Slovenskem. Poznajo ga pa tudi na slovanskem jugu in severu. Njegovo delovanje za razširjenje narodne zavesti in utrjenje slovanske vzajemnosti je znano. Ravno tako je pa znano že njegovo delovanje na polji narodnega gospodarstva. Lahko rečemo, da je mej Slovenci malo mož, ki bi bili tako izvedeni v finančnih vprašanjih, kakor on, četudi ima baš ljubljanski mestni zbor sam več članov, ki so veščaki na tem polju.

Rodil se je gosp. Ivan Hribar leta 1851. v Trzinu pri Mengišu od preprostih starišev. Ondu je obiskoval ljudsko šolo. Mengiški kapelan g. Ignacij Tavčar, strije dež. odbornika dr. Ivana Tavčarja, je spoznal nadarjenost mladega dečka in ga spravil na gimnazijo v Ljubljano. Za časa gimnazijskega šolanja ga je tudi posebno podpirala Staretova rodbina iz Mengiša. V tretji šoli se je učil že češčine, kmalu potem pa tudi hrvaščine in ruščine, sedaj pa razume vse slovanske jezike.

Na višjo gimnazijo šel je v Novo mesto, kjer mu je posebno naklonjen bil jezikoslovec prof. o. Ladislav Hrvat.

Ker je bil osnoval dijaško čitalnico in je dopisoval v razne liste, se je zameril dvema profesorjema. Sedaj je šel v Prago z nado, da ondu dobi podporo za daljše učenje.

Ta želja se mu ni izpolnila. Vstopil je pa v pisarno banke „Slavije“, ki se je bila baš osnovala. Skušal je pa, da si zasebno popolni svoje znanje, zlasti v slovstvenem oziru. Tudi slovenskim listom je iz Prage dopisoval.

Hitro je napredoval kot uradnik banke „Slavije“. L. 1873. je prišel za knjigovodjo k generalnemu zastopu na Dunaj in naslednje leto je bil že vodja temu zastopu.

Leta 1876. je prevzel zastop banke „Slavije“ za slovenske dežele v Trstu. Premestil ga je potem v Ljubljano, ker v Trstu razmere niso bile ugodne.

V Ljubljani je bilo prvo njegovo delo, da je pregovoril dr. Bleiweisa, da je prenehala banka „Slovenija“. Poslovanje te banke je tedaj bilo tako zavoženo, da bi bili ljudje le še več zgubili, ko bi bila dalje poslovala. Postal

LISTEK.

Kako je postal Štefek mežnar?

(Slika iz dežele.)

Priobčil Kokošar.

Vaščani, o katerih hočem pisati, so znani na okrog pod imenom Mešetarji. Je-li nosijo to ime po njih rojstveni vasi ali pa po njih opraviilu, na vém povedati. Sicer pa to za mojo pripoved nima posebnega pomena in popisani dogodki niso zaradi tega nič manj resnični.

Mešetarji se že od nekdaj niso dosti brigali za vsakovrstne volitve. Če je bilo treba voliti državnega ali deželnega poslanca, rekali so malomarno: „Poslanec naj bo, kdor hoče; da cesar brez naših davkov

gospodariti in brez naših vojakov vladati ne more, to vemo dobro.“ In če je bilo treba voliti župana rekli so oblastno: „Malo nas briga, kdo da nam dela živinske potne liste.“

No, vse drugače je bilo z volitvijo novega mežnarja. Prvič zato, ker so bili združeni s to službo mastni dohodki. Pomislite le, da je ranjki mežnar Štebal nabral vsako leto po dvajset mernikov pšenice, po deset mernikov ajde in po sto jajc. Drugič pa za to, ker je bilo mej Mešetarji toliko mož, od katerih je bil slednji prepričan, da ga za to mesto od njega ni bolj sposobnega. Tako je prišlo, da je bilo prosilcev za to službo neštivilno. Mej vsemi so se pa vendarle odlikovali le trije. Prvi je bil krojač Glista, mož tridesetih let, oče osmih otrok in posestnik koč z dvema oknom na državno cesto. Drugi je bil Komar, nekdaj graščinski lovec, pozneje

je dober prijatelj pokojnega slovenskega pisatelja in urednika Josipa Jurčiča in mu pisal mnogo člankov za „Slovenski Narod“. Leta 1884. je osnoval poseben list „Slovnan“, kateri je po štiriletnem obstanku prenehal. Ivan Hribar je pa tudi po deželi vzbujal narodno zavest. Reči moramo, da je jako malo mož, ki bi bili toliko storili v tem oziru.

Leta 1882., ko so Slovenci dobili večino v mestnem zastopu, je bil g. Ivan Hribar voljen v ljubljanski mestni zastop, kjer je vedno jako marljivo deloval. On je sprožil misel, da se v Ljubljani osnuje vodovod in je kot načelnik vodovodnega odseka deloval z vso odločnostjo, da se to tudi izvrši. Vsled vodovoda se je v Ljubljani mnogo zboljšalo zdravstveno stanje. Tudi misel, da se osnuje mestna hranilnica, je Hribarjeva. Dr. Mosche je le zaradi tega stavil dotični predlog, ker je dr. Vošnjak želel, da ga stavi jeden starejših mestnih odbornikov. Za zasluge, katere si je pridobil v mestnem zboru, je mestni zbor 1890. leta imenoval ga za častnega meščana.

Leta 1889. leta je bil v Ljubljani voljen v deželni zbor, da si niti za kandidata ni bil postavljen, kar kaže kako so že tedaj Ljubljancje znali ceniti njegovo delovanje. V deželnem zboru je jednako vspešno deloval, kakor v mestnem zastopu.

Bil je precej let načelnik „Sokola“, katerega je znova poživljal. To za narodni napredek toli važno društvo je bilo jelo hirati. Nekateri so trdili celo, da se več ne opomore, ker se je „Sokolova“ ideja prežila. Pod Hribarjevim vodstvom se je močno povzdignilo.

Gospod Hribar je bil tudi veliki prijatelj učeče se mladine. Osnovljal je društvo „Radogoj“, ki ima namen podpirati velikošolce.

Ljubljana sedaj bolj kakor kedaj potrebuje nadarjenega in odločnega župana, kakeršnega je dobila baš v gospodu Hribarju. Prepričani smo, da se bodo uresničile nade, katere je pred volitvijo izrekel najstarejši mestni odbornik, da bode novovoljeni župan postal tretja zvezda na obnebu ljubljanskih županov tega stoletja.

Naši župani in klerikalna stranka.

Naša klerikalna stranka sovraži slednjega človeka, ki deluje za povzdigo omike, narodne in politične zavednosti. Ljubi so jej le ljudje, ki slepo verujejo, kar jim pripovedujejo mladi kapelanje, naj se potem že vjema z resnico ali ne. Drugih časopisov ne trpe, kakor tiste, katere uredujejo njih somišljeniki, kateri izvajajo klerikalen greh na liberalce, in kateri niso povedali, kako glasujejo slovenski, zlasti klerikalni poslanci glede volilne reforme, da bi svet ne izvedel, da se Klunovo in Povšetovo stopanje ne vjema s tem, kar govori in obeta katoliška stranka po raznih shodih.

Učitelji so vedno klerikalni stranki trn v peti in to ne le pri nas, temveč tudi drugod, ker izobražujejo mladino. Klerikalcem je prav za prav ljudska šola nekako zoperna, le za silo bi se zadovoljili z versko, a še pri tej bi občno šolsko dolžnost odpravili, ako bi bilo v njih

moči. V kranjskem deželnem zboru je v poslednjem zasedanju stavil klerikalni poslanec Viljem Pfeifer predlog, s katerim bi se občna šolska dolžnost jako omejila.

Ko deželni odbor ni hotel voliti nobenega klerikalca v deželni šolski svet, je bil po vsem klerikalnem Izraelu grozen krik, in to le zaradi tega, ker svobodomiselna zastopnika deželnega odbora ne bodeta tako preganjala učiteljev, kakor bi jih bil kak klerikalec.

Poleg učiteljev so klerikalcem zoperni posebno narodni župani. Ti so največ zavednejši ljudje, ki se ne dadó preslepiti od klerikalnih obljub. Večina županov je tudi premožna in nezavisna in jim zatorej župnik ali pa kapelan ne more priti do živega. Zato je pa jeza proti narodnim in značajnim županom še večja, nego proti učiteljem. Ne morejo jih ovajati pri višjih oblastvih, kakor večkrat učitelje.

občinski odbornik in takrat črevljar s črno brado in dvema hčerama. In tretji je bil Muren, odslužen vojak, samec petdesetih let in sivih las, ki si je dobil neimeljivih zaslug s tem, da je razobesil raz svoj dimnik belorumenasto zastavo takrat, ko je zmagal v Žabčah pri deželnozborskih volitvah klerikalni kandidat.

Pazni bralec je iz opisa teh oseb že lahko spoznal, da ima opraviti s pravcatimi veljaki iz kroga Mešetarjev in se zato ne bo čudil, ko mu razodenem, da je bil boj za službo mežnarja grozovit. Že mesec dni pred volitvami so se razdelili Mešetarji v tri tabore. Vsak izmed navedenih treh kandidatov je imel svoje pristaše in še več ko pristašev, je imel vsak izmed njih nasprotnikov. Da so igrane v tej volilni borbi važno ulogo tudi žene Mešetarjev, mi bo posebno oni del ljubeznjivih bralcev rad verjel, ki uživa zakonsko srečo. Govorilo se je o

novem mežnarju doma in na polju, v šoli in v krčmi na paši in v občinskem uradu in govorilo se je za in zoper. Ne bom našteval smrtnih in odpustljivih grehov, ki so se očitali javno in skrivaj vsakemu izmed kandidatov. Omenjam le, da Glista in Komar večini nista bila po volji, ker sta bila oženjena. Trdili so namreč Mešetarji, da se ne spodobi, da bi spravljale posvečene mašne plašče roke, ki so morda malo poprej poželjivo objemale ženska telesa. Kaj se hoče, tudi Mešetarji so smatrali žensko telo za upodobljeni glavni greh — a koperneli so pa vendarle po tem grehu. Mešetarjem v čast bodi le mimogrede povedano, da so pa isti tudi voljno prenašali pokoro, ki jim jo je vedno nalagal ta greh (namreč ženska) in da niso godrnjali, če je nežna zakonska polovica sem in tje nenežno ž njimi ravnala. Toda nazaj k stvari. Krojaču Glisti in Komarju sta ženi zapirali

Pri zadnjih volitvah so zmagali klerikalci v vseh občinah na kmetih. To pa ni šlo tako gladko. Narodni župani so jim bili močno na potu. Nikakor se posebno gotove ne čutijo v svojih sedanjih pozicijah. To je naravno. Položaj v deželni zboru zanje ni ugoden in so si ga po svoji lastni krivdi še mnogo shujšali. Upati torej nimajo, da bi kaj dosegli. Poleg tega pa kažejo popolno nezmožnost za politično delovanje, posebno največji klerikalni kričači. Voljeni župniki z dežele so sicer največ vse časti vredni možje, a sami, če hočejo biti odkritosrčni, morajo priznati, da se v parlamentarnem življenju malo spoznajo in posebno o deželnem gospodarstvu nimajo pojma. To se jim ne more zameriti. Ni zadosti, če se kdo politike uči iz „Slovenca“ ali „Domoljuba“, treba je še kaj drugega, ako hoče biti dober deželni poslanec. Lahko je kdo dober bogoslovec in dušni pastir, a pri vsem tem je še najslabši politik.

Poleg tega pa stranka nima nobenega sposobnega vodje. Gospod Klun je jako zvit, kadar gre za kako združbo, za plodovito delovanje pa ta mož ni. Če pa gledamo njegovo parlamentarno delovanje, reči moramo, da je mnogo več razdril, nego sezidal. Pomisliti je pa čudno razmerje mej gospodom Klunom in katoliško stranko. Mož je sicer njen načelnik, a vendar živi v nekem nasprotju z njo. To se je videlo že v deželnem zboru. Le nekako prisiljen iz strahu za svoje poslanstvo še hodi z našimi klerikalci, odkar so se lotili krščanskega socijalizma. Gospod Klun je največji nasprotnik vsem socijalnim preosnovam, katere so pri volitvah obetali kmetom klerikalci, in bode jih torej po možnosti oviral. Pri takih razmerah seveda klerikalci nimajo pričakovati nobenega uspeha. Zato je pa naravno, da se bojé, da bodoče volitve za nje tako ugodno ne izpadejo, kakor so zadnje.

Zaradi tega bi pa radi na kmetih odpravili vse narodne župane in jih nadomestili s svojimi kimovci, ljudmi, ki so popolno nezmožni in ki bi bili v vsem navezani na svete župnikov ali pa kapelanov. Zato se pa v več krajih duhovščina že tako meša v občinske volitve. Šele potem, če občine dobé v svoje roke, imajo upati, da še kaj časa ohranijo sedanji upliv in veljavo.

Kako sovražijo klerikalci narodne župane, je nedavno pokazal gospod rimski doktor modroslovja, Ignacij Žitnik, o katerem se govori, da se nadeja v kratkem postati državni poslanec. Na shodu v Šmarjeti na Dolenjskem se je jezil, da ljudje poslušajo in volijo narodne župane, ki so sami „biki“. Kakor se nam poroča, je tako imenoval gospod Žitnik njemu nepovoljne župane, o katerih vé, da nimajo takega zaupanja v njegovi zmožnosti, da bi mu dali svoje glasove pri bodoči volitvi v državni zbor. V svoji razdraženosti gospod deželni poslanec niti pomislil ni, da s tem žali tudi vse tiste, ki so „biki“ volili za župane. Mi mislimo, da zavedni župani ne bodo posebno žaljeni, ako jih klerikalec z „biki“ obklada. To je zanje priznanje, da so si ohranili neodvisnost, ki je potrebna pri njih delovanju. Kmeti volilci, dobro premislite, če ni zoper vašo čast, ako se tisti, katerim ste vi poklonili zaupanje, obkladajo s takimi priimki. Iz tega tudi lahko vidite, koliko vas čista klerikalna stranka. Sedaj, dokler pospešujete njene namene, kar pa nikakor ni v soglasju z vašimi koristmi, vas pač ta hvali, kakor hitro se bode pa kje postavili na svoje lastne noge, če bode šlo za vaše koristi, vas bode pa grdila in blatila. Narodni župane pa še nadalje delujte na vso moč, da taka stranka neomejeno ne zavlada v naši deželi. S tem si pridobite velike zasluge za naš narod. Če vaših zaslug sedaj ljudje ne bodo spoznali, bodo jih pa pozneje, ko klerikalce bolje spoznajo.

Politični pregled.

Volilna reforma je končana. Vsprejela se je v tretjem branju z 234 proti 19 glasom. Kakih 100 po-

slancev je manjkalo pri glasovanju. Tudi Slovenci so se odtegnili glasovanja, ker načrt, kakor ga je vlada vpre-

pot do sreče, ki se jima je smehljala v podobi polnih žakljev pšenice in v podobi polnih košaric okusnih jajc. In Muren bi bil kot samec gotovo prekosil svoja dva ožanjena tekmece, če bi ne bile baš takrat spravili na dan Pomivnikova Agata in Hrovatova Tona, da se Muren v cerkvi mej povzdigovanjem vse premalo skesano trka ob prsa. Ne spada sicer k stvari, pa bi vendarle rad mimo grede povedal, kar so govorili posvetni Mešetarji, namreč, da sta Pomivnikova Agata in Hrovatova Tona v svoji mladosti tudi raje prebirali cesarske vojake, kakor pa posvečene jagode rožnega venca. Imeli sta pa isti dve mej Mešetarji mnogo veljave, ker je bila njiju odločnost posebno v zakonskih zadevah vsem dobro znana — zato je pa tudi njiju iznajdba glede dvomljive Murnove pobožnosti do cela omajala trdno stališče in končna zmaga bila je vedno bolj negotova.

Čim bolj se je bližal dan volitve, tem huje je razsajal volilni boj. Krčmar Kveder je moral nadomestiti dolgo mizo v svoji pivnici, pri kateri so dosedaj složno popivali Mešetarji, s tremi mizami — kajti Mešetarji, ločeni po prepričanju, hoteli so biti tudi ločeni pri kozarcu. Da je tudi vsak izmed kandidatov mej tem po možnosti obračal vodo na svoj mlin, je naravno. O krojaču Glisti vsaj se dobro vé, da je tiste dni pristavljaj vsaki večerni molitvi še „očenašek“ v ta namen, da bi ga Bog skoraj skozi veliko okno pogledal, in še jeden „očenašek“ v ta namen, da bi Bog primaknil njegovim otročičem košček kruha.

(Konec prihodnjic.)

jela, za nas ni ugoden. Odklonili so se vsi predlogi slovenskih poslancev. Omeniti pa moramo, da je zbornica poslancev sklenila, da bodo volilni možje v novi volilni kuriji volili pismeno in tajno poslance, volitve volilnih mož se bodo vršile javno. Tajna volitev je gotovo boljša, ker nikdo ne more nadzorovati volilca, kako je volil. Slednji lahko voli po svoji volji, ne more se nad tem izpodtikati ne njegov gospodar, ne župan, ne župnik, ne kdo drugi. Pri javni volitvi se pa mora volilec večkrat ozirati na to in ono in ne voli po svojem prepričanju. Odklonjen je bil predlog, da bi bile volitve v nedeljo ali praznik. Temu so se pa upirale zlasti takojmenovane katoliške stranke, češ, da bi se potem onečaščevale nedelje. Tudi g. kanonik Klun se je protivil volitvi ob nedeljah. Poslanec dr. Scheicher, ki je profesor bogoslovja, in jeden najbolj učenih bogoslovcev, je pa zagovarjal volitve ob nedeljah. On ne vidi v tem nikakega onečaščenja nedelj. Pa vsaj tudi drugim katoliškim poslancem ni za posvečevanje nedelj, temveč samo radi bi preprečili, da delavci ne bi mogli voliti. Če mislijo, da bodo morda na kmetih hlapce s tem odvrnili od volitve, se jako motijo. Gospodar ga zadržavati ne bode smel, od plače pa hlapec nič ne zgubi, ker ne dobiva dnevne, temveč mesečno plačo. Samo delavci iz tovarn ne bodo mogli voliti, če ne bodo hoteli zgubiti plače. Tovarne so največ v mestih, kjer imajo židovski liberalci sedaj največji vpliv. Če židovskim in drugim liberalnim fabrikantom ne bode ugajalo, da bi delavci volili, jih bodo pridržali v tovarni, če bodo pa videli, da jim ugaja, pa bodo tisti dan naredili praznik, pa bodo delavci vsi volili. Ta sklep, da se ne voli ob nedeljah, je v korist le židovskim liberalcem.

Župansko vprašanje na Dunaju. Minoli teden, v sredo, so protisemitje volili za župana knjigotržca Strobacha, kateri se je zavezal, da odloži županstvo, kader se razmere tako premeče, da bi bilo upanje, da potrdi cesar dr. Luegerja za dunajskega župana. Strobach tudi županstva prav za prav ne bode vodil, kajti zato niti zmožen ni. Vodil bode vse prvi podžupan dr. Lueger. Ko bode cesar potrdil novega župana, bodo volitve podžupanov. Po dogovoru bode voljen za prvega podžupana dr. Lueger in za drugega podžupana narodni Nemec dr. Neumayr in pa novi župan bode zaprisegel. Protisemitska stranka prevzame pa vlado v roke.

Ogerska tisočletnica. Slavnosti ogerske tisočletnice so se začele. Udeležujejo se jih pa le Madjari in madjaroni. Nemadarske narodnosti nočejo poslavljati prihoda njih zatiralcev v Evropo. Dne 2. maja se je otvorila razstava. K otvorjenju so bili prišli cesar, cesarica in več nadvojvod in nadvojvodin. Zanimanje za madjarsko razstavo je majhno in se gotovo konča z velikim primankljajem.

Sežiganje madjarskih zastav. Madjarske zastave sežigati je nekako v navado prišlo. Najprej so bili dijaki v Zagrebu jedno madjarsko zastavo sežgali in so za to bili kaznovani, če tudi je bila zastava njihova. Na dan otvorjenja madjarske razstave dne 2. maja so pa v Belemgradu na javnem trgu sežgali madjarsko zastavo in je pri tem bilo več dijakov, bogoslovcev in duhovnikov. Potem so sežigatelji še nekaj oken pobili pri ogerskem muzeju v Belemgradu in avstrijskem poslaništvu. Avstrija je za to žaljenje zahtevala zadoščanja in v Belemgradu so odstavili načelnika policije in orožništva, ker je policija in orožništvo vse to mirno gledalo. Dne 10. t. m. so pa v več krajih na Ogorskem Slovani in Rumuni sežigali madjarske zastave. V Karansebesu so jih sežgali kar cel kup madjarskih zastav. Na Dunaju pa nemški krščanski in slovanski dijaki tudi niso navdušeni za ogersko tisočletnico, in so svojo nevoljo hoteli pokazati s tem, da na vseučiliškem dvorišču sežgo zastavo, kar se je pa za branilo. To sežiganje zastav kaže veliko sovraštvo drugih narodnostij do Madjarov.

Krvavi izgredi na Laškem. V okolici Bolonje nimajo ljudje zaslužka in morajo stradati. V občini Pudria se je zbralo na stotine delavcev in so grozili, vse pobiti in požgati, če ne dobé kruha ali zaslužka. Prestrašeni župan jim je vse obljubil, a ker ni obljube izpolnil, primerili so se veliki in krvavi izgredi, katere so vojaki iz težka udušili.

Punt na morju. Francoska ladja „Delta“ je pred kratkim odplula v Cajenne, kamor je peljala nad sto kaznjencev, obsojenih na pregnanstvo. Sredi morja so se kaznjenci uprli in zmagali moštvo. Častnike so pobili in pometali v morje, mornarje pa uklenili. Blizu Venezuele so kaznjenci zapustili ladijo, s katero so se mornarji potem peljali do Temerare.

Italijani v Afriki so ostavili Adigrat. Italijanska posadka je bila obležena, in jej je manjkalo živeža. General Baldissera se je pa dogovoril z Abesinci, da puste v trdnjavo peljati toliko živeža, da se ljudje okrepčajo in potem pa Italijani ostavijo mesto. To se je sedaj tudi zgodilo. Da niso Abesinci dobri ljudje, bi se italijanska posadka bila morala podati na milost ali nemilost.

Perzijskega šaha (kralja) je umoril privrženec neke nove vere, katero je šah jako preganjal. Pokojni šah je bil rojen 1831. leta in je vladal od 1848. leta. Njegovo vladanje ni bilo milo, temveč jako strogo. Mnogo ljudij je dal pomoriti. Trikrat je potoval po Evropi in potem v svoji državi skušal uvesti nekatere evropske uvedbe. Pokojni šah je imel 20 poročenih in več sto neporočenih žen. Novi šah Muzufer je drugi šahov sin, ker prvi nima pravice do prestola, ker ga je imel z neko deklo. Novi šah je baje nekaj svobodoljubnejši, kot je bil oče njegov.

Dopisi.

Iz Dola 10. maja. [Izv. dop.] (Raznoterosti.) Iz raznih krajev čitam dopise v cenjenem „Rodoljubu“, le iz našega tužnega Dola ne sliši se nikdar kakih novic.

In vendar bi se tudi iz naše občine dalo marsikaj zanimivega zapisati o kritičnih razmerah, v katerih živimo pod posebno vlado našega vsegamogočnega župnika, kajti

njegovo samolastno in brezobzirno ravnanje ne presega le vse meje, on nadkriljuje celo marsikaterega srednjeveškega mogotca — da ne izrečem krepkejšega izraza. Ljudje že vsled njegovega postopanja zgubljajo vero. Vsaj je vendar glavna dolžnost katoliškega duhovna, bolnike obiskati, bodisi v katerem koli času. On pa je raz lece oznanil, da o tem in o tem času naj ne hodijo ponj, dasi bi kak bolnik med tem časom tudi lahko brez sv. zakramentov umrl. Kmalu bode prišel čas, ko bodo duhovni popolnoma pozabili svoj pravi poklic, ker že sedaj ga jako pičlo spolnujejo. Raz lece, kjer se je nekdanj skoraj izključljivo oznanjevala božja beseda, slišijo se sedaj samo oistre besede zoper liberalce, brezverce in vse njihove pomagače. Posebno zadeva to „Slovenski Narod“, in razposajeni „Rodoljub“, ki se ljudstvu le lažeta, da bi ga potem vjela v svoje zvito nastavljene mreže. Spovednica „pribežališče grešnikov“ spremenjena je semtertja v nekako tržišče, kateri list bode kdo naročil. Ljudje govore o nepravilnem gospodarstvu s cerkvenim premoženjem, o zanesljivosti te govorice mi dvomimo. Povod takemu govorjenju je dalo to, da župnik ni dal miru, dokler ni spravil od ključarstva značajnega moža, ki se ni slepo pokoraval v vsem njegovim samovoljnim ukazom. Koliko pa da ima odločnosti, pokazal je s tem, da je dva občinska moža, ki sta k njemu prišla v zadevi zaradi poprave podružnične cerkve (ker župnik je hotel, da bi se ista podrla), kar iz farovža spodil. Ker bi se pa moje poročilo preveč razširilo, ko bi hotel vse natančno opisati, naj bode za sedaj dovolj. Omenim naj le še nekatere druge stvari, ki se tičejo naše občine. Najbolj karakteristično je, da se na poštnem pečatu še vedno nahaja jedino nemški napis: Lustthal! Komu da to dela tako čast je težko uganiti, ker razun čmernega tovarniškega ravnatelja, ki se menda zaveda, da je pristen sin matere Germanije, in nekega iz Ogerske prišedšega Žida, ne poznam drugega, kot vse tukaj rojene domačine. Dolžnost bi bila pristojnim faktorjem, da bi že jedenkrat odpravili to nečuvno sramoto, ki jo zavednim Slovencem prizadeva interesantni poštni pečat v Dolu. — V jako žalostnih okoliščinah životari tudi naše požarno društvo. Pred dvema letoma, ko se je ustanovilo, bilo je vse navdušeno za to koristno napravo. V kakošnih razmerah pa se sedaj nahaja, je žalostno povedati. Ko bi brizgalne ne imeli opravljene v nekem

skladišču, bi se to društvo že niti na papirju ne imenovalo. Odbor priredil je sicer nekaj prav dobro obiskanih veselice, toda veselje do te stvari pojema vedno bolj, kar pa tudi ni čudno, ker pri nas takih zavednih mož, ki bi se požrtovalno zavzeli za to važno napravo, do cela niti ni ne. — Najboljše uspeva vkljub vsem župnikovemu strastnemu nasprotovanju naše „Bralno društvo“, ker tukaj so možje trdnega značaja, ki se strašijo takoj vsake malenkosti, akoravno je župnik že večkrat posameznikom slikal, kako pogubno je to, da ima društvo naročene liberalne liste, ter da naj bi iste opustilo, potem pa bi on nasvetoval, katere naj si naročijo. Toda njemu bodi jedenkrat za vselej povedano, da on naj se ne vtiče v stvari, ki njega nič ne brigajo, ker društvo si bode naročevalo le take časopise, ki ugajajo njegovim udom ne oziraje se na to, je li župniku prav ali ne.

Iz Škocijana 10. maja. [Izv. dop.] Kar naš gosp. kaplan Kos počenja, je pa že odveč. V nedeljo 10. maja pobiral je spovedne listke iz nekaterih vasij. Prišla je na vrsto tudi hiša, iz katere je domači sin na vseučilišču na Dunaju. In ker so imeli vsi udje iz dotične hiše, izvzemši dijaka, spovedne listke, začel je gosp. kaplan kar vpričo velike množice kričati nad sestro dijakovo, ki je nesla listke, kje da je listek dijakov. Na njen odgovor: „Jaz ne vem, kje ga ima“, zlil je gospod kaplan vso jezo nad dijakom. Temu prizoru posmehovala se je navzoča množica. Radi bi le vedeli, kje se je gosp. Kos olike (manire) učil? Njegova nedoslednost kaže se pri vsaki priliki. Saj vendar večkrat trobi raz lece, da je obrekovanje in opravljanje smrtni greh! Seveda za gosp. kaplana ni nobena stvar greh; naj obrekuje ali opravlja, vse dela za večno življenje! Radi bi le vedeli, kako more gosp. kaplan zahtevati listek od dijaka, ki je šel iz občine (resp. župnije) dne 8. marcija in prišel domov dne 7. maja na telegrafčni poziv, ker se je njegov oče zelo ponesrečil. Vsak pameten človek mora priznati, da človek v takem položaju ne bode iskal spovednega listka, ampak le na to gledal, da bi brž odšel in videl svojega ponesrečenega očeta. Če trdim, da je oseba gospoda kaplana vsem (sic!) župljanom zelo zoperna, in da vsi skupaj komaj čakamo, da bi vendar enkrat črni Kos, ki tako grdo poje, od nas odletel, ne trdim preveč! Bog daj vendar, da bi Kos kmalu od Grma odletel in se nikdar več prikazal!

Slovenske in slovanske vesti.

(Odposlanstvo ljubljansko na Dunaju.) Na Dunaj je šlo odposlanstvo, obstoječe iz ljubljanskega župana gosp. Ivana Hribarja in mestnih odbornikov gg. Gogole in Ravnikarja, da pri vladi izposluje, da se za primerno ceno proda mestu vojaško oskrbovališče, povekša državni donesek za urejanje ulic v Ljubljani, in da bi se prestrogo ne tolmačile določbe gledé državne podpore poškodovancem po potresu. Odposlanstvo je na Dunaju doseglo baje poln uspeh. — Deželni glavar je tudi bil na Dunaju in

skušal izposlovati višjo državno podporo za zgrajenje po potresu poškodovanih poslopij.

(Kaj bo z našo šolo?) Iz Šmartna pod Šmarno Goro se piše: Dočim se naš gospod župnik močno trudi, da nabere denarja za stolp, se nihče ne briga za našo šolo. Dovoljena je za zgradbo šole državna podpora 8000 goldinarjev, in vsi občani želé, da se skoro zgradi; a od tistih pa, kateri so v tem oziru poklicani kaj storiti, se nobeden ne zmeni. Ogromna večina otrok je brez pouka

in z žalostjo opažajo ljudje, kako so se otroci v kratkem času podivjali.

(Umrla) je v starosti 80 let gospa Uršula Legat, mati vrlega rodoljuba in vodje Mohorjeve tiskarne v Celovcu, gospoda Vekoslava Legata. — Dne 7. t. m. umrla je unukinja pesnika Miroslava Vilharja in jedina hčerka gospoda Evgena Vilharja, graščaka na Kalcu, Ljudmila Vilhar, v 16. letu svoje dōbe. N. v m. p.

(Nova krivica) se je zgodila koroškim Slovincem. Imenovan je za okrajnega glavarja Rihard Kreuter, ki ne zna niti besedice slovenski. Velikovški politični okraj šteje po zadnjem ljudskem popisovanju 9535 Nemcev in 43.634 Slovencev, torej je Nemcev samo dobra tretjina. V takem okraju bi pač okrajni glavar moral tudi slovenski znati. S tem, da je vlada v Velikovec poslala Nemca za okrajnega glavarja, je očitno pokazala, da nima resne volje pripomoči narodni enakopravnosti do veljave. Skoro vse vlade smatrajo za svojo nalogo, popolnoma ponemčiti slovenski del Koroške. Tudi Badeni v tem oziru ni krenil s pota, po katerem so hodile prejšnje vlade. Dosedaj smo imeli še nekaj zaupanja do sedanje vlade, a to imenovanje je pa nas moralo pripraviti ob vse zaupanje. Treba bi pač bilo, da bi Slovenci na Dunaju včasih malo odločneje nastopili, a baš te odločnosti posebno zadnji čas močno pogrešamo.

(Predstave za nemški Šulferajn in Südmarko) Dne 25. in 26. aprila sta bili v Celovcu v mestnem gledališču predstave za nemški Šulferajn in Südmarko, to je za društvi, ki imata Slovincem sovražne namene. Prvo hoče Slovence s svojimi nemškimi šolami in podkupovanjem učiteljev, da bolj ponemčujejo, slovensko mladino ponemčiti, poslednje pa pokupiti slovensko zemljo in jo razdeliti mej Nemce. K sreči obema društvoma manjka denarja in vsled tega ne moreta doseči, kar bi radi. Označljivo za razmere na Koroškem je, da so se teh predstav udeležili deželni predsednik in drugi načelniki državnih, deželnih in mestnih uradov. Od državnih uradnikov bi pač bilo pričakovati, da ne bodo tako očitno kazali nasprotja do Slovencev.

(Slovensko uradovanje na Koroškem.) Učno ministerstvo je zaukazalo, da mora velikovski šolski svet vsprejemati slovenske vloge krajnih šolskih svetov in je reševati. Dosedaj so se take vloge zavračale, in krajnim

šolskim svetom pa se je po vrhu še nakladala globa, katera se sedaj opusti. Okrajni šolski svet pa sedaj slovenske vloge nemški rešuje. Treba bode novih pritožeb, predno dosežejo Slovenci v velikovškem okraju, kar jim gre po postavah, da se bodo njih vloge tudi slovenski reševale.

(Imenovanje.) Višjesodni svetnik v Gradcu, član slovenskega senata pri višjem sodišču v Gradcu, gospod Viktor Suppantšitsch (Zupančič), je imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču na mesto, katero je zavzemal sedanji višjesodni predsednik graški, gospod Schmid. Dvorni svetnik Suppantšitsch je rojen Ljubljčan in je tu izvršil gimnazijo. Leta 1869. je postal sodni pristav v Ljubljani, l. 1873. državnega pravdnika namestnik in 1874. l. okrajni sodnik v Postojini. L. 1883. je postal sodni svetnik v Celovcu, l. 1886. pa višjesodni svetnik v Gradcu. Novi dvorni svetnik je znan kot dober pravnik in je slaven kot zbiralec — pisemskih znamk.

(Nemška nestrpnost.) Neki celjski Slovenec je svojemu na mestnem, takozvanem nemškem pokopališču, pokopanemu otroku postavil spomenik s slovenskim napisom. Vrli celjski Nemci razpraskali so spomenik tako, da se ne dá nobena beseda čitati.

(Iz Istre.) Pri občinskih volitvah v Motovunu je laška stranka zmagala v prvem in v tretjem razredu z vsemi svojimi kandidati, v drugem razredu pa je bilo voljenih devet hrvatskih in jeden laški. Ker so Lahi sleparili kar se je dalo in na volilce na nečuvven način pritiskali, so se hrvatski volilci pritožili. Vladni komisar je dal jednega laških kričočev zapreti. — Istorski laški deželni poslanci so imeli dne 12. maja v Trstu shod, na katerem so sklenili, zoperstavljati se z vsemi možnimi sredstvi nameravanemu premeščenju deželnega zbora iz Poreča v Pulj.

(Spomenik Palackemu.) Leta 1898. bode sto let, kar se je rodil slavni češki zgodovinar in politični vodja Fr. Palacky. O priliki te stoletnice se postavi Palackemu v Pragi dostojen spomenik. Kakor znano, ima Palacky že svoj, dasi jako majhen spomenik v Pragi: nad vratmi hiše dra. Riegra stoji Palackega doprni kip, v hišo pa je vzdana primerna spominska plošča.

(Dvestoletnica vladanja) sedanje črnogorske rodbine se bode proslavljala dne 20. septembra.

Razne vesti.

(Prve vipavske črešnje) prišle so dne 12. t. m. v Ljubljano na trg. Drage so seveda še skoro kakor žafran. V Gorici imeli so jih baje že teden dnij poprej.

(Naznanjanje požarov v Ljubljani.) Stara navada je že, da se v Ljubljani požari naznanjajo s topom z Grada. To se je bilo po potresu opustilo, ker je bil Grad močno poškodovan, a sedaj se je to zopet upeljalo.

(Ljubosumen metljar.) Metljarski pomočnik Alojzij Berti, stanujoč v Florijanskih ulicah v Ljubljani, a doma iz Benetk, zaljubil se je bil v 19letno Betetovo deklo Alojzijo Žagar, ki pa menda ni marala za usiljivega Laha, ker si je bila izbrala že družega fanta. Ljubosumen Lah hotel se je zaradi tega maščevati nad dekletom. Dne

1. maja pričakal jo je v važi hiše šteč. 10 v Florijanskih ulicah ter jej z nožem prizadejal več ran na glavi. Ano Žagar prepeljali so v deželno bolnico, ljubosumnega Laha pa izročili deželnemu sodišču.

(„Pevka“ in izposojena „peča“.) Ko se je „Glasbena Matica“ odpravljala na Dunaj, in so pevke iskale in kupovale „avbe“ in „peče“, tedaj se je tudi v trnovski vojašnici stanujoča M. Hudež zelo zanimala za stvar, a ne morda iz rodoljubne navdušenosti nego iz vsakdanje sebičnosti. Mislila si je: to je ugodna priložnost, da dobim po ceni kako „avbo“ ali „pečo“. Šla je torej k neki ženi, se predstavila kot pevka „Glasbene Matice“ in prosila ženo, naj jej posodi ali proda „pečo“. Žena je ustregla

tež želji in izročila pečo, a ni dobila ni peče nazaj niti denarja. Slučaj je nanese, da je te dni srečala sleparico. M. Hudež je povabila ženo naj gre z njo, da jej vrne pečo, ter jo je peljala v — mestni log. Ko sta bile na samem, je sedla na tla, rekši spremljajoči ji ženi: Če me ubiješ, ne grem naprej! In ni se ganila, tako, da je lastnica „peče“, ko se je naježila in jo z ne preveč ljubeznivimi priimki obsula, morala se vrniti v mesto brez peče. Šla je naravnost na policijo in ta je hitro zasledila sleparico in dobila pri njej „pečo“.

(Vihar in nevihta.) Dne 7. t. m. je bil v Cerknici hud vihar, kateremu je sledila nevihta. Vsula se je toča, katera pa ni napravila znatne škode. Strela je udarila v kozolec gospodarja po domače „Razdreha“ v Martinaku, kateremu je pogorelo gospodarsko poslopje. Zavarovan je bil za malo svoto. Na Jezeru udarila je strela v hišo, kjer je bila zbrana družina okoli mize. Omamljeni so bili vsi. Gospodarja je pa jako osmodilo ter so ga komaj spravili k zavesti. Razun nekoliko poškodovane strehe in polomljenega pohištva ni druge škode.

(Grozno nagnjenje.) Devetletni Ludovik Ovniček iz Sevc pri Hribu ima na vesti že celo vrsto požigov. Leta 1891. je zanetil v Stopičah v hiši Avgusta Pena ogenj, kateri je uničil štiri poslopja; te dni pa je užgal posestniku Janezu Ravniku lastno zidovnico v Velikem Orehku, katera je do tal pogorela. Mladi požigalec ima baje nepremagljivo nagnjenje požigati. Morda bi ga brezovka vendar ozdravila in mu pregnala taka nagnjenja?

(Eksplozija in požar.) V Viru v kamniškem okraju se je te dni razletela v tovarni Josipa Grosslercherja petrolejska svetilka in povzročila eksplozijo sedmih drugih svetilk, vsled česar je nastal požar, ki je mej drugim uničil 10.000 slamnikov. Škoda se ceni na 10.000 gld.

(Tatvine.) Hlapcu Janezu Gostinčarju v Vinjah pri Dolskem je neznan lopov ukradel kovčeg, v katerem je bila na 186 gld. 19 kr. glaseča se hranilnična knjižica. Tat je dvignil ta znesek pri kranjski hranilnici prej nego je ta bila obveščena o storjeni tatvini. — Do sedaj še neznani lopovi so v noči od 1. na 3. maja na trboveljski posojilnici izruvali okensko omrežje, šipe potrli ter prišli do blagajnice. Blagajnico so na dveh krajih siloma strli ter jo oropali za 1667 gld. 15 kr. Roparji se pridno za-

sledujejo. Kdor lopove naznani, ali o tem kaj gotovega povedati zna, dobi nagrade 100 gld.

(Nezgode.) Ponesrečil je dne 2. t. m. 27letni Anton Dovžan od Sv. Ane nad Tržičem. Delal je v Bornovem predvoru skozi Begunčico in padel raz skalo v globino 100 metrov ter se ubil. Isti dan je delavcu Matiji Jamniku Podpečjo, delujočem v nekem kamnolomu, padel velik kamen na noge in mu jo je nad kolenom zlomil. Jamnik je nekaj ur potem umrl. — Dne 5. t. m. je v malem potoku Zgoši pri Begunjah utonilo komaj čez leto staro dete posestnika J. Resmana. Kako se je to pripetilo, se še ne vé. Voda je zanesla otroka pod kolo bližnje tovarne, katero ga je še nekoliko pretrlo. Pač žalostno, da se tako malo pazi na otroke! — V Podcerkvi v loškem okraju je posestnika Haceta 3½ leta stara hčerka stekla od hiše k pastirjem, ki so pekli krompir. Približala se je ognju toliko, da se ji je unela obleka. Otrok je vzlic hitri pomoči vsled opeklin umrl. — Na Štrekljovci je šla 3. t. m. dveletna hčerka gostilničarja Josipa Kamenškega iz hiše na cesto. V tem pridrdra neki voz po cesti. Ljudje, ki so ravno od maše šli, so jeli od daleč kričati, naj voznik ustavi. Ta se pa ni zmenil za opomine. Voz je otroka podrl na tla in ga tako nesrečno zadel, da je bil v nekoliko minutah mrtev. Stariši — pazite na svojo deco.

(Grozni stariši.) V Maarmünstru v Alzaciji je policija zaprla železniškega uradnika Teodorja Langa in njegovo ženo, ker sta svoje še pred poroko porojeno dete, sedaj štiri leta starega dečka, na grozovit način usmrtila. Zaprla sta ga v popolnoma temno klet in ga pustila notri deset dnij. Deček je lakote umrl.

(Vezuv) je začel zadnji čas tako močno bljuvati lavo, da ni več mogoče iti na hrib. Lava se staka na vse strani. Železnica na žico, katera vodi na Vezuv, ne more se več rabiti, in tudi opazovališče se je že moralo izprazniti. Prebivalci v okoliških vaseh in mestecih so v velikih skrbeh.

(Kolera.) Iz Egipta prihajajo jako vznemirjajoče vesti. V Aleksandriji se razširja kolera čedalje bolj. Zadnji čas je umrlo po 10 do 15 oseb na dan. Ker ima Trst jako tesne trgovinske zveze z Aleksandrijo, bi bilo želeto, da se pravočasno zaukažejo potrebne varnostne naredbe.

Poučne stvari.

Dolenjci, lotite se takoj žvepljanja trt!

V prošlem poletju bile so vremenske razmere razširjenju glivice, kateri grozdna plesnoba — latinski: oidium tucheri — pravimo, po Dolenjskem jako ugodne. Temu dosledno storila je glivica svojo naravno dolžnost, in se je jako razširila po dolenjskih vinogradih. Dosti grozdja je napadla, katero se je le deloma popolnoma pokvarjenega rešilo s žveplanjem. Le deloma rešilo se je pa po tej glivici napadeno grozdje za to, ker se je skoraj sploh prepozno žvepljati začelo, in zato, ker se tudi žvepljanje po vsem pravilno vršilo ni.

Letos kažejo trte po Dolenjskem, hvala Bogu, do zdaj prav dobro. Prezimile so, ne da bi kaj pozeble, in rodovitega lesa imajo skoro povsod zadosti. Zadosti ga imajo še celo tam, kjer je lansko leto 16. maja mrav prvotne poganke uničil, toda ob letošnjem obrezovanju trt opazil je lahko sleherni dolenjski vinogradnik, da je bil mlad les trt, da so bile mladike trt nekam umazano rujavo progaste ali marogaste. Namesto da bi bile belega ali rumenkastega ali rudečkastega, sploh namesto da bi bile čistega lubada, so umazano sarastega. No, te uma-

zane rujave proge na mladikah trt so pa ravno najgotovješe zadatje ali ara za to, da bode v letošnjem poletju grozdna plesnoba še v veliko večji meri nastopila ter se po vinogradih še veliko bolj razširila, nego se je v prošlem letu. To se vé, da le tedaj, ako bodo njenemu razvitku tudi vremenske razmere ugodne. Ugodne jej pa bodo vremenske razmere, kakor hitro bode poletje prav toplo, in kakor hitro bode med toplim časom po večkrat kak pohleven dežek. Umazano rujave maroge, ali proge šare na trtnih mladikah so namreč takorekoč same glivice, katerim grozdna plesnoba pravimo. Iz teh marog, katere se botanično zimski micelij glivice oidium tucheri imenujejo, začne v poletnem času glivica na novo kaliti, rasti, in nje seme — trosi — se razplodi po listju po poganih ter grozdju.

Ali bodo letošnje poletne razmere razširjenju te pogubonosne zajedalke ugodne ali ne, ne more pač nihče naprej povedati. Ker pa skušnja uči, da slabo rajši pride ne pričakovano, kakor dobro pričakovano, mora pač vsak previden vinogradnik tako-le sklepati: naj bodo vremenske razmere v bodočem poletju kakoršne koli, naj bodo raz-

širjenju pogubonosne glivici ugodne ali neugodne, braniti moramo vedno pred njo vsak svoje trte, bolj ko mogoče.

In tako sklepano je dobro sklepano, kajti škoda, katero zamore ta glivica prouzročiti na trtah, postane lahko neprerečunljivo velika. Ne le da zamore ona prihodnjo trgatav bitstveno oškodovati, ako ne že celo popolnoma uničiti; marveč je ona v stanu v par letih trte kar uničiti, ako — se v pravem času proti njej ne uporablja sredstvo, katero se je za rešilno skazalo. Ako je ta glivica na Italjanskem, Goriškem, v Istri, okolo Trsta in drugod v v svojem času trte tako zdelala, da so se v par letih posušile, zakaj bi ne zamogla kaj jednacega tudi na Dolenjskem storiti? —

In kaka velikanska škoda bi to pač bila za Dolenjsko! Ne le da bi bilo ob še obstoječe stare vinograde, katerih trte še na evropskih koreninah rasto, marveč bilo bi tudi ob nove, že na ameriških koreninah rastoče, katere so vendar toliko truda in stroškov stale, predno so nastale. Zato je pač brez vsega odlašanja potrebno, da se dolenjski vinogradniki z največjo resnobo temu novemu sovražniku vinske trte v bran postavijo in to le z jedinim, popolnoma izdatnim sredstvom, namreč z žveplanjem trt.

Kdor ima v svojem vinogradu trte umazano rujavo marogastih mladik, — ima jih gotovo vsak brez izjeme, — loti naj se trte o pravem času in prav žvepljati. Za žvepljanje potrebno je prvič fino semleto žveplo, kakoršno v veliki meri bratje Kocjančič v Podragi pri Gorici na Primorskem izdelujejo in po nizki ceni oddajajo. Za žvepljanje potrebno je drugič pravo orodje, kakoršno izdeluje

g. Küssel klepar v Novem Mestu. V prvič se mora trta žvepljati, kakor hitro se zarod jasno na dan prikaže, toraj takrat, kadar so pognanki trt šele 15 do 20 cm, dolgi. Za to prvo žvepljanje se uporablja z največjo koristjo takozvano žvepljanje na pušice ali žvepljene bakle ne pa mehe. Poslednji namreč preveč žveplja brez haska v zrak sprše, ker so pognanki in listi na trtah še majhni, malo razviti.

V drugič se žveplja trte še z mehovi, koj po odcevetenji zaroda. In v tretjič žveplja se trte isto tako z mehovi takrat, kadar so jagode tako debele postale, kakor grašica. Žvepljati se mora vedno suhe in ne mokre trte. Koj po dežju ali po veliki rosi, naj nihče ne žveplja. Ako ni po žvepljanju, vsaj 48 ur lepo, dežja prosto vreme, žvepljanje čisto nič ne koristi, in potreba ga je še enkrat ponoviti.

Pripomniti gre še to, da ni nikakor potrebno žveplo Bog v kako na debelo, osobito na grozdje nanašati. Da je grozd le dobro oprazen z žveplom, pa že zadostuje in veliko več hasne, kakor pa na debelo gor naneseno žveplo. Najizdatnejši je pa prvo žvepljanje, izvršeno pred cvetenjem, ker ono širjenje glivice najbolj zadržuje. Da bi žvepljanje razun proti plesnobi tudi proti peronospori koristilo; tega naj pa nikar nihče ne misli. Proti peronospori mora vsak še posebej škropiti trte z modro galico, katere zadostuje popolnoma 2 kilogram na 8 kilogram apna in 100 kilogram ali litrov vode.

Dolenjci! lotite se toraj brez odlašanja žvepljanja trt, ne zamarjajte pa tudi škropljenja, kajti:

Žvepljanje in škropljenje
To ohrani trti življenje.

Listnica uredništva.

Gospod L. Št. v Gr.: Povesti „Vsaka reč gre do tretjega rada“ ni moč posebej natisniti, ker bi se ne izplačalo, ko je članek že razmetan. Dotičnih števil „Rodoljuba“ nimamo več.

 Prihodnja številka „RODOLJUBA“ izide dne 6. junija 1896.

Loterijske srečke.

Dunaj, dné 2. maja:	14, 54, 64, 8, 76.
Praga, dné 13. maja:	83, 53, 63, 73, 76.
Brno, dné 6. maja:	84, 54, 21, 55, 32.
Linc, dné 9. maja:	7, 76, 14, 38, 48.
Gradec, dné 2. maja:	58, 12, 34, 53, 82.
Trst, dné 9. maja:	72, 86, 63, 23, 10.

Tržne cene v Ljubljani

13. maja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 80	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	7	Surovo maslo,	75
Ječmen,	6	Jajce, jedno	2
Oves,	7	Mleko, liter	10
Ajda,	7 60	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 80	Telečje	64
Koruza,	5 50	Svinjsko	66
Krompir,	2 40	Koštrunovo	40
Leča,	12	Pišanec	55
Grah,	12	Golob	18
Fizol,	12	Seno, 100 kilo	1 96
Maslo, kgr.	94	Slama,	2 13
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	6 40
Špeh svež	64	„ mehka, 4 „	4 80

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča
 po pošti.

TRADEMARK.

SCHUTZMARKE

Najboljše kakovosti, blagodejen, oživljajoč, krepljen in zlasti sredstvo za vzbujanje teka je

Marijaceljski likêr

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld.
3 ducate steklenic 4 gld. 80 kr.

 Nadalje za želodec:

Kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld. 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skazenem želodec. — Skatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

 Za prsa:

Zeliščni sok ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvarja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

 Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

(1—10)

Kathreiner
KNEIPP^{ovo} SLADNO KAVO

Se dobi povsod - ½ Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner

Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska pijača, ki se izdeluje v Kathreinerjevih tovarnah ter ima podoben okus kakor prava bobova kava. Poleg drugih prednostij se ta sladna kava že potem okusu odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najokusnejša, najzdravejša in najcenejša primes k bobovi kavi. Ona je čisto priroden plod v celih zrnih in se rabi z velikim pridom namesto cikorije in drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati, iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da

so taki kavini nadomestki dostikrat z raznimi pritiklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava veliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtna kot zdrava redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočeri družinah. Dobra je pa tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom:

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti. Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam.

Pismena vprašanja pod „9132“, Gradec, poste restante. (5-7)

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15

Št. 2-8.

Razglas

v splošno znanje, da je prestavljen s privolitvijo visoke c. kr. deželne vlade

letošnji

Miklavževi semenj
v Metliki

na dan 15. decembra 1896.

Županstvo mestne občine Metlika
dné 28. aprila 1896.

Župan: F. Salloker l. r.

Odgovorni urednik dr. Ivan Tavčar.

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13 (2-10)

priporočam slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini svojo bogato zalogo

lestencev, oljnatih podob, zrcal,

kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete na pr. stekleno, porcelanasto belo in rujavo prsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice in prave kroglaste cilindre „Patent Mariani“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prezemam tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Pozor!

Podpisana tvrdka priporoča

Pozor!

slavnim prostovoljnim gasilnim društvom in občinam

za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov i. t. d.,
kakor tudi kmetijskih strojev

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica št. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami pod ugodnimi plačilnimi pogoji na obroke — Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

podružnica R. A. Smekal.

Severnonemški Lloyd v Bremenu.

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dné 7. maja 1894, št. 5373.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona ob sredah in nedeljah.

Iz Genove oziroma Neapolja

via
Gibraltar
mesečno dvakrat.

Bremen-Istočna Azija.
V Kíno.

Bremen-Avstralija.
V Adelaide,
Melbourne,
Sydney.

Bremen-Juž. Amerika.
V Montevideo.

Bremen-Sev. Amerika.
V Newyork.

V
Baltimore.

V Buenos
Aires.

Prekomorska vožnja
v Newyork
7-8 dnij.

Najboljša in najcenejša
potovalna prilika.

Natančneja pojasnila daje:

Julij Schillinger, Ljubljana.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“ v Ljubljani.